

Bydgoszcz, 28 sierpnia 2019 r.

**Pan
Adam Zalewski
Wójt Gminy Brodnica
Urząd Gminy w Brodnicy
ul. Mazurska 13
87-300 Brodnica**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w Gminie Brodnica, z siedzibą ul. Mazurska 13, 87-300 Brodnica (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 27 maja do 14 czerwca 2019 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez MW – inspektora wojewódzkiego oraz KS – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 307/2019 i 308/2019 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
 - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2018 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.

Gmina wykorzystwała w 2018 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 11.415.986,31 zł, tj. 99,84 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85213, 85215, 85501, 85502 i 85504 realizowane były przez Urząd Gminy w Brodnicy (zwany dalej: Urzędem), natomiast w rozdziałach: 85228 oraz 85503 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodnicy (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2018 r. na łączną kwotę 2.832.177,20 zł, tj. 24,8 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 488.142,14 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 488.142,14 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 478.570,72 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 9.571,42 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 161.819,76 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 50.405,35 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2018 r., poz. 1382 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę za okres kontrolowany w wysokości 48.513,92 oraz na zwrot wydatków poniesionych w 2017 r. – 217,35 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 11.983,92 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności oraz wydawaniem dowodów osobistych.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 62.501,13 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 55 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2203 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 59.618,66 zł, w tym na wyposażenie publicznych szkół podstawowych w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe wydatkowano 59.028,42 zł, natomiast na koszty obsługi zadania wydatkowano 590,24 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % przekazanej kwoty dotacji celowej.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 56.955,07 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych ze sfinansowaniem zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. 55 ust. 9 ww. ustawy.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 20.903,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 20.902,05 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 5.559,03zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.891,55 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.718,50 zł, w tym: na wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 1.684,80 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 33,70 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 394,37 zł przeznaczone na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 5f ust. 3 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, którym dokonano wypłaty tego dodatku.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 158.845,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 157.915,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 69.910,00 zł przeznaczone na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W wyniku analizy udostępnionej dokumentacji źródłowej (decyzje przyznające specjalistyczne usługi opiekuńcze, umowy na wykonanie tych usług, rachunki za ich

realizację, karty pracy opiekunów świadczących usługi, wykaz godzin specjalistycznych usług opiekuńczych), dotyczącej świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych – ustalono, że godziny zakończenia i rozpoczęcia zajęć świadczonych usług przez 5 opiekunek u osób objętych usługami opiekuńczymi były takie same, bądź nakładały się. Dodatkowo u 2 terapeutów świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze kontrolujący nie byli w stanie ocenić wiarygodności kart obecności na podstawie których dokonywano zapłaty za ww. usługi, ponieważ ilości wykonanych godzin u danego dziecka zostały wpisywane w karcie obecności jako jedna godzina, a nie „od-do”. Terapeuci często tego samego dnia i w tych samych godzinach wykonywali specjalistyczne usługi opiekuńcze u 2 swoich podopiecznych.

Jednocześnie GOPS w jednym przypadku wydając decyzję nr GOPS.PS.5035.112.2018 z dnia 1 października 2018 r., zwolnił podopiecznego z odpłatności za przyznane usługi wyliczając dochód na członka rodziny na poziomie 650,06 zł, który nie przekroczył kryterium dochodowego przypadającego na osobę w rodzinie, od którego wyliczany jest wskaźnik ww. odpłatności. W związku z błędnie przyjętym kryterium dochodowym „dla osoby samotnie gospodarującej”, powstał obowiązek ponoszenia odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze, ponieważ nie istniała już przesłanka zwalniająca (konieczność korzystania co najmniej z dwóch rodzajów specjalistycznych usług oraz wysokości dochodu osoby samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę w rodzinie).

Wykazano również, iż niektóre zawierane umowy zlecenia pomiędzy GOPS, a zleceniodawcami nie zawierały treści dotyczącej osób u których dane usługi miały być świadczone oraz rodzaju specjalistycznych usług opiekuńczych.

Wskazane nieprawidłowości świadczą o braku właściwego nadzoru przez GOPS nad rozliczaniem i dokumentowaniem wykonanych usług przez osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze finansowane z dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 7.020.482,00 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r., poz. 2134 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 7.016.906,29 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych – 6.913.208,17 zł oraz na koszty ich obsługi – 103.698,12 zł, tj. kwotę równą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.710.941,55 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 1.685.656,70 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 25.284,85 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.210.471,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.), z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) oraz z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 3.202.028,66 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 3.116.742,09 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 85.286,57 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji odpowiednio na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 796.222,76 zł, w tym przeznaczone głównie na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków, świadczeń opiekuńczych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń rodzicielskich i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń, a także na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 253,74 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Kartce Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 95,69 zł przeznaczone na realizację zadań określonych w ww. ustawie.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 420.670,00 zł na wykonanie zadania określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 419.770,00 zł, w tym na wypłacenie świadczeń – 406.200,00 zł oraz na koszty obsługi ww. programu – 13.570,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 10,00 zł za jedno dziecko lub osobę uczącą się za którą ustalone jest prawo do świadczenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 18.295,05 zł, w tym na wypłatę ww. świadczeń w kwocie 12.900,00 zł oraz koszt obsługi tego programu, o którym mowa w § 33 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 5.395,05 zł.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85213, 85215, 85228, 85501, 85502, 85503 i 85504 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 11.434.564,91 zł wydatkowano kwotę 11.415.986,31 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,84 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 18.578,60 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2018 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2018 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 84.089,93 zł, co stanowiło 205,1 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (41.000,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 93,00 zł, 85228 – 26.459,86 zł, 85502 – 57.518,27 zł oraz 85503 – 18,80 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 76.062,48 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) wyniosły łącznie 8.008,65 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za II półrocze 2018 r. na kwotę 47.096,00 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 93,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 31,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 26.459,86 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 15.966,07 zł.

Wykazano, że GOPS nie ewidencjonował na bieżąco, na koncie księgowym dotyczącym rozrachunków, przypisów należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze. Ewidencja należności z tytułu pobranych dochodów budżetowych dokonywana była wyłącznie w chwili wpłaty. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami obowiązującymi dla jednostek budżetowych, które określone zostały w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 16.246,57 zł, odsetek w kwocie 40.906,83 zł, oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 364,87 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane przez Urząd dochody budżetowe w kwocie 31.080,13 zł.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 18,80 zł stanowiły opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, pobrane na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane przez Urząd dochody w kwocie 18,80 zł.

Stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą, Gmina nie przekazała na rachunek budżetu państwa 95 % dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej z tytułu wpływu z opłat za wydanie duplikatu karty Dużej Rodziny, tj. kwoty 17,86 zł.

Wpływy te powinny zostać odprowadzone na dochody budżetu państwa w trybie i terminach określonych w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po pomniejszeniu ich o odpowiednie dochody przysługujące jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zaległe dochody przekazano jeszcze przed rozpoczęciem kontroli, tj. 19 lutego 2019 r.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za II półrocze 2018 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 42.352,43 zł, tj. 55,7 % dochodów przekazanych ogółem za 2018 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 17,86 zł, tj. 0,02 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85503).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1458 z późn. zm.), nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2018 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2018 r., wynosiły ogółem 2.337.373,06 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2017 r. ww. zaległości wzrosły o 204.561,70 zł, tj. o 9,6 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r. GOPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Odnotowano, iż w sprawozdaniu jednostkowym sporządzonym przez Urząd oraz GOPS błędnie wykazano dane w następujących kolumnach:

- w kolumnie 7 „Dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego”; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” wykazano dochody w wysokości dochodów przekazanych na rachunek dysponenta części budżetowej. Dane te wykazuje w sprawozdaniu zbiorczym Gmina, natomiast jednostki organizacyjne, bezpośrednio realizujące zadania, w sprawozdaniach jednostkowych wykazują dochody przekazane w okresie sprawozdawczym na rachunek Gminy.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.).

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

- niewłaściwy nadzór nad realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych,
- dokonywanie przypisów należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze w momencie wpłaty,
- nieterminowe przekazanie dochodów budżetowych,
- błędne sporządzanie jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ.

Ponadto wskazuję się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych powyżej nieprawidłowości: brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi w okresie pełnienia funkcji Wójta Gminy Brodnica odpowiednio: EŁ (do dnia 18.11.2018 r.) i AZ (od 19.11.2018 r.), WJ – Skarbnik Gminy Brodnica oraz WJ – Kierownik GOPS w Brodnicy i MM – główny księgowy GOPS – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 3/2019.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego zgłoszone zostały w dniu 25 lipca 2019 r. zastrzeżenia dotyczące zarzutu nieprawidłowego naliczania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz niewłaściwego nadzoru nad realizacją tych usług, a także braku ewidencjonowania przypisów należności z tytułu odpłatności za ww. usługi i braku wyodrębnienia do konta 221 ewidencji szczegółowej według dłużników, których należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dotyczą.

Zarzuty zostały rozpatrzone i oddalone w zakresie uwag dotyczących niewłaściwego nadzoru nad realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych oraz braku bieżącego ewidencjonowania przypisów należności z tytułu odpłatności za te usługi, natomiast uwzględnione w zakresie nieprawidłowego naliczania opłat za ww. usługi opiekuńcze i braku wyodrębnienia do konta 221 ewidencji szczegółowej według dłużników, których należności za te usługi dotyczą.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 2) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 3) prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,
- 4) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy do:
 - wzmożonego nadzoru nad właściwą i rzetelną realizacją zadań przez osoby bezpośrednio świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym nad prawidłowym dokumentowaniem tych usług,
 - właściwego ewidencjonowania na koncie 221 ustalonych należności z tytułu dochodów budżetowych,
 - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)